

UPROOTING CANNABIS OR POPPY PLANTS FOR THE PURPOSE OF DESTRUCTION SHOULD NOT BE CONSIDERED "DRUG POSSESSION."

Gafurjonov Ibrohimjon Muzrobjon ugli

Attorney of the "Best Defense" law firm,
Kuva district, Fergana region

<https://doi.org/10.5281/zenodo.14463696>

ARTICLE INFO

Received: 08th December 2024

Accepted: 13th December 2024

Online: 14th December 2024

KEYWORDS

Illegal crops, poppy, oil poppy, hemp (cannabis), crops, plants, crops containing narcotic drugs or psychotropic substances.

ABSTRACT

In this article, the crops that are prohibited to be grown in the Republic of Uzbekistan, on what basis they are prohibited, and the criminal punishments established for this act were studied. Also, some theoretical and practical problems related to the qualification of the crime of cultivation of prohibited crops were highlighted, and in this regard, relevant proposals and recommendations were developed for improving the criminal legislation of the Republic of Uzbekistan.

ВЫКОРЧЕВЫВАНИЕ РАСТЕНИЙ КАННАБИСА ИЛИ МАКА С ЦЕЛЮ УНИЧТОЖЕНИЯ НЕ ДОЛЖНО КВАЛИФИЦИРОВАТЬСЯ КАК «ХРАНЕНИЕ НАРКОТИКОВ»

Ғофуржонов Иброхимжон Музробжон ўғли

Ғарғона вилояти Қува тумани "Best defense" адвокатлик бюроси адвокати

<https://doi.org/10.5281/zenodo.14463696>

ARTICLE INFO

Received: 08th December 2024

Accepted: 13th December 2024

Online: 14th December 2024

KEYWORDS

Запрещенные культуры, мак, мак масличный, конопля (каннабис), культуры, растения, выращивание, содержащее наркотические средства или психотропные вещества.

ABSTRACT

В данной статье рассматриваются основания запрета выращивания культур, запрещенных к выращиванию в Республике Узбекистан, и меры уголовной ответственности за это деяние. Также затронуты некоторые теоретические и практические проблемы, связанные с квалификацией состава преступления выращивания незаконных культур, в связи с чем разработаны соответствующие предложения и рекомендации по совершенствованию уголовного законодательства Республики Узбекистан.

НАША ЁКИ КЎКНОР ЎСИМЛИГИНИ ЙЎҚ ҚИЛИШ МАҚСАДИДА ЮЛИБ ОЛИШ "ГИЁҲВАНД МОДДА САҚЛАШ" СИФАТИДА МАЛАКАЛАНМАСЛИГИ КЕРАК

Ғофуржонов Иброхимжон Музробжон ўғли

Ғарғона вилояти Қува тумани

"Best defense" адвокатлик бюроси адвокати

ARTICLE INFO

Received: 08th December 2024

Accepted: 13th December 2024

Online: 14th December 2024

KEYWORDS

Тақиқланган экинлар, кўкнор, мойли кўкнор, каннабис, таркибида гиёвандлик воситалари ёки психотроп моддалар бўлган экинлар, экиш, етиштириш.

ABSTRACT

Мазкур мақолада Ўзбекистон Республикасида етиштирилиши тақиқланган экинлар, уларнинг қайси асос билан тақиқланганлиги, мазкур қилмиш учун белгиланган жиноий жазолар ўрганилди. Шунингдек, тақиқланган экинларни етиштириш жиноятини квалификация қилинишига боғлиқ айрим назарий ва амалий муаммолар ёритилган бўлиб, бу борада Ўзбекистон Республикаси жиноят қонунчилигини такомиллаштириш бўйича тегишли таклиф ва тавсиялар ишлаб чиқилган.

Кириш

Ҳар йили тезкор қидирув органлари томонидан "Қорадори" тадбирлари ўтказилади. Мазкур тадбирлар гиёвандлик моддалари мавжуд бўлган ўсимликларни етиштиришни аниқлашга қаратилган. Вертолётлар орқали ҳудудлар текширилиб, шубҳали ерларда тергов гуруҳлари иш олиб боради. Ушбу тадбирлар давомида кўп ҳолларда шахслар ўзлари истеъмол қилиш учун етиштирган наша ёки кўкнор ўсимликларини йўқ қилишга уринишади. Мақолада бундай ҳолатларда шахснинг ҳаракатлари гиёванд модда сақлаш сифатида баҳоланмаслиги зарурлиги ҳақида баҳс юритилади.

Қонунчиликдаги асосий нормалар

Шахснинг жиноий жавобгарлигига нисбатан қарор чиқаришда унинг ҳаракатлари ва нияти алоҳида аҳамиятга эга. Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексига куйидаги моддалар бу мавзуга алоқадор:

270-модда: Тақиқланган экинларни етиштириш. Бу модда шахснинг тақиқланган ўсимликларни қасдан экиши ва етиштиришига тааллуқли.

276-модда: Гиёванд моддаларни сақлаш. Бу модда гиёванд моддаларни сақлаш ёки улар билан боғлиқ бошқа ҳаракатларни амалга оширишга қаратилган.

Шунингдек, жиноят таркибининг барча элементлари мавжуд бўлмасдан туриб, шахсни жиноий жавобгарликка тортиш қонунчиликка зиддир.

Баҳолаш учун муҳим жиҳатлар

1. Шахснинг ҳаракатларини аниқлаш: Шахс ўз истеъмоли учун етиштирган ўсимликларни йўқ қилиш учун илдизи билан юлиб олиш ёки ёқишга ҳаракат қилган бўлса, бу ҳаракат унинг қасди йўқлигини кўрсатади.

2. Қасд ва ниятни баҳолаш: Шахснинг ҳаракатлари жиноий мақсадда амалга оширилмаган бўлса, масалан, унинг ҳаракатлари сотиш ёки бошқа шахсларга тарқатиш ниятига эга эмаслиги аниқ бўлса, бу ҳолат гиёванд модда сақлаш сифатида баҳоланмаслиги керак.

3. Қўрқув туфайли ҳаракатлар: Шахс тезкор тадбирлар пайтида қўрқув туфайли ўсимликларни йўқ қилишга ҳаракат қилган бўлса, бу ҳолатни жиноий мақсадга йўналтирилган деб талқин қилиш мумкин эмас.

Амалиётда учрайдиган муаммолар

Бугунги кунда суд ва тергов органлари кўпинча шахснинг қасд ва ниятини етарлича ўрганмасдан туриб, уни 270 ва 276-моддалар асосида айбдор деб топади. Бундай ҳолатларда:

Шахснинг ҳаракатлари ва нияти ўртасидаги боғлиқлик етарли даражада таҳлил қилинмайди.

Ёввойи нашани йўқ қилиш ҳаракатлари нотўғри квалификация қилиниб, шахсга ноўрин жиноий айбловлар қўйилади.

Ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари томонидан тергов жараёнида шахснинг йўқ қилиш нияти ва ҳаракатсизлик орасидаги фарқ эътиборга олинмайди.

Қонунчилик ва амалиётдаги таклифлар

Бундай вазиятларни олдини олиш учун қуйидаги чораларни таклиф қиламиз:

1. Қасд ва ниятни таҳлил қилиш мезонларини такомиллаштириш:

Терговчилар ва судлар учун махсус услубий кўрсатмалар ишлаб чиқиш лозим.

Шахснинг ҳаракатларини баҳолашда унинг қўрқув ёки бошқа сабабларга асосланганлигини ҳисобга олиш керак.

2. Шахснинг ҳаракатларини тўғри квалификациялаш:

Ёввойи нашани ёқишга уриниш гиёҳванд модда сақлаш сифатида малакаланмаслиги керак.

Ушбу ҳаракатлар учун жиноий жавобгарлик эмас, балки профилактик чоралар кўриш назарда тутилади.

3. Ҳуқуқий онгни ошириш:

Ер эгаларини тақиқланган ўсимликлар бўйича ўз мажбуриятлари тўғрисида хабардор қилиш.

Қонунчилик бўйича таълим дастурлари орқали жамоатчилик онгини ошириш.

Хулоса

Шахснинг гиёҳванд модда сақлаш ёки етиштиришга оид ҳаракатларини баҳолашда унинг қасди, нияти ва амалга оширган ҳаракатлари тўғри таҳлил қилиниши керак. Агар шахс ўзини ҳимоя қилиш ёки қўрқув туфайли ўсимликларни йўқ қилишга ҳаракат қилган бўлса, уни жиноий жавобгарликка тортиш ноқонунийдир. Қонунчилик ва суд амалиётида бу каби ҳолатларни тўғри баҳолаш учун қўшимча чоралар кўрилиши зарур.

References:

1. Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодекси. Lex.uz.
2. Ўзбекистон Республикаси Жиноят процессуал кодекси. Lex.uz.
3. Ўзбекистон Республикаси Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекси. Lex.uz.
4. Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленумининг 2017 йил 28 апрелдаги “Гиёҳвандлик воситалари, уларнинг аналоглари ва психотроп моддалар билан қонунга хилоф равишда муомала қилишга оид жиноят ишлари бўйича суд амалиёти тўғрисида”ги 12-сонли қарори